KONAC SVIJETA

NAPISAO
FRANJO KLAPUH D. I.
PROFESOR BOGOSLOVIJE U SARAJEVU

ZAGREB 1937.

22383

Priprava za sretnu smrt

Živi vazda na kršćansku (bez teškoga grijeha), pa ćeš i umrijeti na kršćansku (bez teškoga grijeha).

Pamti ovu: K a k a v ž i v o t — t a k v a s m r t.

Često se spominji smrti. Misli, da ti je svaki dan posljednji u životu.

Čini sad ono, što je osobito važno na skrajnoj uri: volju svoju podlaži volji Božjoj, probuđuj često u sebi vjeru, ufanje, ljubav i savršeno pokajanje.

Ispovijedaj se i pričešćuj često, a svaki put tako bogoljubno, kao da ti je to zadnja ispovijed i pričest.

Imaj osobito pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, Majci Božjoj, sv. Josipu, sv. Barbari.

M o l i v a z d a z a s r e t n u s m r t.

KONAC SVIJETA

NAPISAO
FRANJO KLAPUH D. I.
PROFESOR BOGOSLOVIJE U SARAJEVU

(Osam slika)

ZAGREB 1937.

S dopuštenjem Nadb. duhovnog stola u Zagrebu 1. III. 1937. br. 1968. i Starješenstva Družbe Isusove u Zagrebu 26. II. 1937. br. 202.

Tisak i naklada Glasnika Srca Isusova, Zagreb

KONAC SVIJETA

1. Kada će biti sudnji dan?

Kako astronomi uče, mogli bi ljudi po prilici još 8—10 milijuna godina na zemlji živjeti, dok bi se sunce ugasilo i vode na zemlji nestalo. U istinu ne će to tako dugo trajati, jer iz objave znamo, da će prije toga vremena zemlja izgorjeti i onda će biti sudnji dan. II. Pet. 3, 7.

Kada će to biti? — Tako su i apostoli Krista Gospodina pitali. No on im nije htio na ovo pitanje izravno odgovoriti, nego je kazao: »Nije vaše znati vremena ili časove.« (Djela ap. 1, 7; i kod sv. Marka 13, 32). »A o danu onom ili o uri nitko ne zna, ni anđeli na nebu, ni Sin — do Otac.« On je to doduše znao kao sudac, jer on će nas suditi, pa i inače ne bi mogao tako tačno proreći znakove sudnjeg dana, kad ne bi sve tačno znao; ali nije htio to

kazati kao Mesija. Tako mora na pr. i ispovjednik odgovoriti, kad bi ga majka djeteta pitala, je li ovaj ili onaj grijeh u sv. ispovjedi kazalo. Mora odgovoriti: neznam. To jest, on to zna, ali iz ispovijedi nesmije ništa reći. Tako i Otac nebeski nije htio, da nam Isus objavi, kada će biti sudnji dan. A zašto? S istog razloga, zbog koga nam nije objavio dan naše smrti. Kad bismo znali, kada i kakovom smrću ćemo umrijeti, kako bismo se plašili, kad bi se približavao dan naše smrti! Ne bismo bili više sposobni, da obavljamo svoje dužnosti. Sjetite se samo, kako je na smrt osuđenom čovjeku, koji znade, kada će biti smaknut! — Kako ovome osuđeniku, bilo bi i nama, kad bismo znali, da se približava sudnji dan.

Drugi razlog, zašto Krist Gospodin nije htio objaviti, kada će biti sudnji dan, jest taj, da uvijek budemo pripravni, kako moramo i na smrt uvijek biti pripravni, jer nikad neznamo, hoćemo li sutrašnji dan još doživjeti.

Sada razumijemo, kako su se mogli sv. apostoli nadati, da će već u njihove dane doći Krist Gospodin, da sudi svijetu. Ali ujedno su izričito naglašivali, da nitko nezna, kada će to biti, jer su znali, da nije o tom ništa objavljeno. Zato su svi, koji označuju tačno vrijeme, kada će biti konac svijeta, *varalice*, kojima nesmijemo nikako vjerovati. Zaista, kad to nije htio Isus niti svojim apostolima objaviti, prem su ga za to izričito pitali, to manje će to Bog objaviti nekomu drugome. Istom kad će Antikrist na čitavom svijetu zabraniti, da se čita sv. misa, onda ćemo tačno znati, da se približio konac svijeta.

Ali zar nemamo privatnih objava da je sudnji dan blizu? — Takove privatne objave nemaju velike vrijednosti, osim ako su od sv. Crkve potvrđene. Tako je na pr. potvrđena objava, koju je imala sv. M. Margareta Alakok o štovanju presv. Srca. No često se ne može tako lako dokazati, da li je takova objava od Boga. Tako na pr. tako zvana proročanstva sv. Malahije, o pojedinim

papama, nemaju temeljite historičke vrijednosti. — Onda je drugo pitanje, što je takovoj osobi bilo objavljeno? Lako se dogodi, da pobožna osoba, koja je imala pravu objavu, od svojega nešto pridoda, ili nešto krivo shvati. Tako se na pr. pripovijeda o jednoj takovoj osobi, da je imala čak takovu objavu, da je Majka Božja bila u istočnom grijehu začeta. Svaka objava, koja se kosi sa učenjem sv. Crkve, je lažna. Zato je najbolje u pitanju, kad će biti sudnji dan, da se ne osvrćemo na ovakove privatne objave. Stoga, kad ću govoriti o koncu svijeta, imat ću pred očima samo ono, što je jasno kazano u sv. Pismu.

No sve da Isus nije izravno objavio, kada će biti sudnji dan, to je ipak neobično tačno i jasno označio znakove, koji će pokazivati, da je sudnji dan blizu, da oni, koji će ove znakove vidjeti, budu okrijepljeni u vjeri, da je Isus Bog, koji je to prorekao, te budu upozoreni, da se čuvaju i da se pripravljaju.

Dandanas ima mnogo knjiga, brošurica i članaka u časopisima, gdje se govori, da se ovi znakovi počinju ispunjavati, i da je dakle sudnji dan blizu. — Drugi opet kažu: nipošto, nego kod svake velike bijede, koja je stigla rod ljudski, mislili su ljudi, da je sudnji dan blizu. Što da kažemo na to? Uzmimo bolesnika, koji po šesti put teško oboli. Vi ga nagovarate, da se pripravi na smrt, a on vam odgovori: »Već pet puta bio sam bolestan i uvijek sam opet ozdravio; tako će biti i sada.« Što biste mu vi na to rekli? Rekli biste mu: ako se pripraviš na smrt a ozdraviš, nema nikakve štete, ali umreš li bez priprave, onda jao si ga tebi. A jednom će smrt ipak doći. Pitanje je samo, ima li već znakova, koji to naviještaju? O ovim znakovima ću sada govoriti. Međutim pamtimo ovo: sudnji dan ne može doći sutra, niti prekosutra, niti za par godina. Jer prije mora doći Antikrist, koji će vladati 3 ½ godine. Istom iza njegove smrti bit će sudnji dan. A Antikrist još nije tu. Dakle radimo tako, kao da će konac svi-

jeta doći istom za deset hiljada godina, a pripravljajmo se tako, kao da ćemo ga sami doživjeti.

2. *Antikrist.*

Jednom je sjedio Isus na maslinskom brdu prama hramu i nekoji njegovi učenici zapitaše ga tajno: »Koji će znaci biti tvojega dolaska i svršetka svijeta?« (Mat. 42, 3). A on im odgovori: »Čuvajte se da vas kogod ne zavede; jer će mnogi doći tobože u moje ime i govorit će: približava se vrijeme (Luk. 11, 8) i mnoge će zavesti (Mat. 24, 5). Nemojte im vjerovati (Luk. 11, 8). A kad čujete o ratovima i bunama, nemojte se plašiti: to mora doduše prije doći, ali ne će biti odmah svršetak (Mat. 24, 6.; Luk. 11, 9). Jer će ustati narod na narod i kraljevstvo na kraljevstvo, i bit će kuga i glad i potresi veliki (Luk. 11, 11). Ali to je sve samo početak nevoljama« . . . (Mat. 24, 8). I onda prijeđe govoriti o progonstvu kat. Crkve po Antikristu. Dakle sud-

Đavao sve većma potpiruje svijet, da u njem zavlada: oholost po lažnoj znanosti, pohlepa za novcem i uživanjem te mržnja iz bijede i zavisti. To troje će upropastiti svijet. »Nemojte ljubiti svijet ni ono, što je na njemu. Tko ljubi svijet, nema ljubavi Očeve u njemu . . . Prolazi svijet i požuda njegova. Tko vrši volju Božju ostaje zauvijek«. I. Iv. 2, 15.

nji dan ne može biti prije dolaska Antikrista.

Slično govori sv. Pavao Solunjanom. Neko je bio Solunjane poplašio, da je sudnji dan blizu. Zato im piše sv. Pavao (II. Solunj. 2, 3 ss.): »Zaklinjem vas, braćo, da se ne plašite i da se ne date zavesti, kao da je konac svijeta blizu.« I onda kaže, da mora prije doći veliki otpad i Antikrist.

3. Šta znamo iz Sv. Pisma o Antikristu?

Ovo ime Antikrist je od sv. Ivana (I. 2, 18), ali to ne će biti njegovo pravo ime. »Ko je razborit, neka dobro drži u pameti broj zvijeri. Jer je broj ljudski i broj je njezin šest stotina šezdeset i šest.« Kakav odnošaj će ovaj broj imati s njegovim pravim imenom, to sada ne razumijemo, to ćemo razumjeti istom kad će biti Antikrist tude. Sv. Ivan zove ga Antikristom ili Protu-Kristom, jer će biti najveći i najžešći protivnik Krista i njegove sv. Crkve, koju će užasno pro-

goniti, i jer će Krista u svemu oponašati. Sveto Pismo zove ga još čovjekom grijeha, sinom propasti, čovjekom bezakonja, zvijeri, bestidnikom. (Dan. 8, 23).

On će biti kazna Božja za pokvareni svijet. (Dan. 8, 12). »A dana mu je sva vlast protiv neprekidne žrtve poradi grijeha, i istina bit će oborena na zemlji.« (II. Solunjanima 2, 10). »Jer nisu htjeli primiti istinu, koju im je Bog s tolikom ljubavlju nuđao, da se spase, zato će im Bog poslati djelovanje zablude da vjeruju laži.«

Isus je objavio svijetu svoju ljubav po sv. M. Margareti Alakok. Ali svijet za to ne mari. Zato će Bog dopustiti, da dođe okrutni Antikrist, a tome će vjerovati, toga će štovati. Kako veli sv. Pavao (II. Tim. 4, 4): »Istini će se oglušiti, ali bajkama će vjerovati.« Naravski, jer gdje nema vjere, tamo cvate praznovjerje.

Antikrist još nije došao, jer ljudi još nisu dosta pokvareni, da bi ga primili. Za vrijeme francuske revolucije g. 1793. proglasili su Francuzi, pokvareni krivom

filozofijom, da je Bog svrgnut sa prijestolja. Mjesto njega proglasili razum bogom Francuza. No Antikrist nije došao, jer se to zbilo samo u Francuskoj. Ali kad bi boljševizam u svojoj ružnoj pojavi poplavio Evropu i svijet, tko zna, ne bi li onda rod ljudski bio zreo za njegov dolazak? Antikrist će biti najgori od sviju ljudi, koji su ikad živjeli. Zato ga i zove sv. Pavao: opaki, čovjek grijeha (II. Solunjanima 2, 3—8). On će si lukavim načinom osvojiti političku vlast (Dan. 11, 21.) nad čitavim svijetom. Cijeli svijet će centralizirati, bit će carem cijele zemlje (Apoc. 13, 7.). Dakle u tom pogledu postići će socijalisti i framasuni svoj cilj. — On će se izdavati za Mesiju, kakovoga Židovi još i danas očekuju, koji će naime njih učiniti gospodarima cijeloga svijeta. I Židovi će Antikrista priznati za mesiju. (Ivan 5, 43). Iz toga slijedi, da će biti Žid.

Čim se dočepa vlasti počet će se graditi bogom i tražiti, da mu se svi klanjaju kao bogu (II. Solun. 2, 4). Zato će pod smrtnu kazan na čitavom svijetu zabraniti, da se čita sv. misa i sv. sakramenti dijele. Kroz 1290 dana ne će se više sv. misa javno služiti. (Dan. 12, 11).

Kaošto gospodar označuje znakovima svoju marvu, tako će morati svi njegovi pristaše javno nositi njegov znak, njegovu trobojku, na čelu, na kapi, ili na desnoj ruci (Apoc. 13, 16). Nitko ne će moći ni kupovati ni prodavati, ko ne će imati ovog znaka. Ko bude zatečen, da nema ovog znaka, ili ko se ne bude htio Antikristu ili njegovom kipu klanjati, bit će smaknut (Apoc. 20, 4). U hramovima dat će porušiti sve oltare. Na njihovo mjesto postavit će svoj kip, kojemu će se morati svi klanjati. Niti pogani ne će se smjeti klanjati svojim bogovima (II. Solunj. 2, 4.) nego samo njemu. On pak će se tajno klanjati đavlu. (Dan. 11, 38).

Katoličku Crkvu nije moguće pobiti dokazima iz razuma, jer je na pečini istine sazidana (Mat. 16, 18), kaošto nije moguće dokazati, da dva puta nijesu četiri. Zato upotrebljavaju njezini neprijatelji u svojim knjigama i novinama laž. Jedni više drugi manje prema onoj:

»laži smjelo, nešto će u duši već ostati«. (Voltaire). No kad će Antikrist vidjeti, da na ovaj način ne postizava svoga cilja, početak će katolike užasno progoniti i mučiti, jer će nastojati da do temelja uništi Crkvu. (Apoc. 12, 12; 20, 8.). I jer će znati, kako se izgladnjivanjem više postiglo u evropskom ratu nego junaštvom, to će i on gladom nastojati, da prisili katolike na otpad. Zato će izdati naredbu, da nitko ne smije kupovati ili prodavati, tko nema na čelu ili na desnoj ruci njegova znaka. Kako se gladom dresiraju psi i druge životinje, tako će i on postupati s ljudima. Tu ne će katolicima preostati drugo, nego da pobjegnu u šume i pustinje (Apoc. 12, 6). Ali mnogi će otpasti (Apoc. 13, 7, 8.), osobito oni, koji nisu marili za sv. pričest. Onda će cvasti izdajstvo (Mark. 13, 12; Mat. 24, 10). »A predat će brat brata na smrt i otac sina i ustat će djeca na roditelje i pobit će ih.«

Kao što je imao Isus svojega preteču sv. Ivana Krstitelja, tako će imati i Antikrist svojega lažnoga proroka (Apoc.

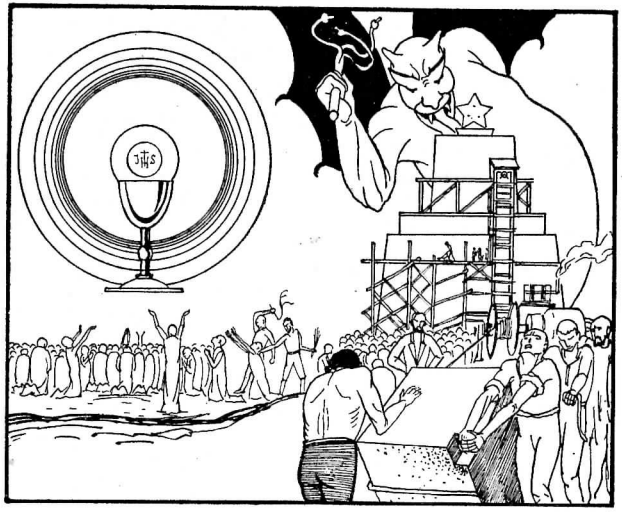

»Knez ovoga svijeta« izrabljuje sav napredak čovječanstva proti Bogu i pod vodstvom framazuna sili ljudski rod na otpad

— Katolici žrtvuju Euharistiji sve i u njoj dobivaju sve.

»Ne bojte se sinci: ja sam nadvladao svijet!« Iv. 16, 33.

13, 11). I Antikrist i ovaj lažni prorok činit će mnoga i velika ali lažna čudesa pomoću đavla. Sv. Pismo nabraja nekoja njegova čudesa: da će oganj bacati s neba na zemlju (Apoc. 13, 13), da će kip Antikrista govoriti (Apoc. 13, 15.), da će Antikrist prividno od mrtvih ustati (Apoc. 13, 3. 12.; 17, 8.) kao što je Isus uistinu. I kaošto se Isus pozivao na svoja čudesa, da dokaže kako je on Sin Božji, (Ivan 5, 36.; 10, 38.) tako će činiti i Antikrist, da se prikaže kako je tobože mesija i Bog on, a ne Isus. I mnogi će mu vjerovati. Ustat će lažni Kristi i lažni proroci i pokazat će znake velike i čudesa tako, da bi prevarili — ako bi bilo moguće — i izabrane. Eto vam kazah unaprijed — reče Spasitelj (Mat. 24, 24). Dobri katolici ne će se dati zavesti, jer će znati, da je to Isus prorekao i da su to lažna čudesa.

Nekoji misle, da će i Raspela i slike Majke Božje i dojenčad u tom smislu govoriti, da je Antikrist pravi mesija i Bog. Đavao bi mogao i to. No ne vjerujem, da bi tako mogle govoriti i blagoslovljene slike. Svakako bi morala ovakova slika ili raspelo umuknuti, čim bi je ko poškropio blagoslovljenom vodom, koja tjera đavole napolje.

Svojim pristašama će Antikrist obilato dijeliti darove, unosna mjesta i zemlju, koju je oduzeo katolicima (Dan. 11, 24. 39). On će proglasiti, da je sve dopušteno. Mjesto braka će uvesti slobodnu ljubav. Zato ga i zove Sv. Pismo bestidnikom, zvjeri, jer će i sam i njegovi sljedbenici živjeti kao psi. Onda će dakle moderni bezvjerci postići, za čim toliko čeznu, potpunu slobodu savjesti, po onoj njemačkog filozofa Nietschea: »Nema istine, sve je dopušteno.« Zato će Antikrista slaviti kao osloboditelja roda ljudskoga.

Prijestolnica njegovog svjetskog carstva bit će Jerusolim (Apoc. 11, 8), gdje će imati svoju palaču i sjedjeti u hramu i primati božansku počast (Solunj. 2, 4).

To će dakle biti vrlo opasna i žalosna vremena (II. Tim. 3, 1—5). Isus sam kaže (Mat. 24, 21. 22. isp. Dan. 12, 1.):

»Tada će biti nevolja velika kakova nije bila od postanka svijeta do sada, niti će biti. I da se ne skrate dani oni, ne bi se izbavilo ni jedno tijelo, ali izabranih radi skratit će se dani oni.«

Kaošto je Isus bio razapet i u neizrecivim mukama visio na križu, tako će biti i njegova Crkva od Antikrista pribita na križ, ali s tom razlikom, što je Isus na križu umro, a Crkva ne će umrijeti, nego će upravo za Antikrista sjajno napredovati i cvasti.

4. Enoh i Ilija.

Kad bi koja država primila tako zvani Julijanski kalendar, koji za 13 dana zaostaje za Gregorianskim, koji se upotrebljava u katoličkoj Crkvi i kad bi vlada ove države proglasila, da će svaki urednik, koji bi se usudio u svojim novinama tomu prigovarati, biti živ polako pečen na ražnju, misli, da bi se našao tako fanatičan urednik, koji bi se dao na ražnju peći? I kad bi samo jedan bio

tako ispečen, misliš, da bi se još koji našao, koji bi htio pisati proti onoj vladinoj naredbi? — Eto kazna plaši druge. A kod katoličke Crkve bilo je to obratno. Čim više su katolike mučili, tim se više pogana obraćalo na katoličku vjeru. Krv mučenika bila je, kako veli Tertulijan, sjeme kršćana, jer su pogani vidjeli, kad ne bi bila kršćanska vjera prava, ne bi tolike hiljade za nju umirale, i kad ne bi Bog mučenike pomagao, ne bi mogli tako okrutne muke podnositi.

Tako će biti i za Antikrista. Na početku progonstva će doduše nazovi katolici, koji žive kao da nema vječnosti, hrpimice prelaziti k Antikristu i otpadati od Crkve, kao gnjilo voće, kad zatreseš stablom, ili kao suho lišće u jeseni, kad dune jak vjetar. — Ali postojanost i ustrajnost mučenika mnoge će opet opametiti i mnoge nekatolike obratiti.

Nikad nije imala Crkva toliko mučenika, koliko će ih biti za Antikrista. Jer do sada progonili su Crkvu samo u jed-

noj ili drugoj pokrajini, a za Antikrista progonit će je na čitavoj zemlji; tako te možemo za stalno držati, da će za Antikrista milijuni i milijuni katolika morati umrijeti za svoju vjeru. To će biti dakle sjajno stanje sv. Crkve.

Osim toga će sveti prorok Ilija obratiti narod židovski na katoličku vjeru, a isto tako Henoh pogane t. j. ostale nekrštene narode. Onda će se obistiniti riječi Krista Gospodina: »I propovijedat će se ovo evanđelje o kraljevstvu po svem svijetu za svjedočanstvo svim narodima i tada će doći svršetak.« (Matej 24, 14.). Čini se, da će iza smrti Antikrista biti barem polovica roda ljudskoga u kat. Crkvi, dok sada nije ni jedna petina.

Da će Enoch i Ilija doći, to je jasno naznačeno u Sv. Pismu. (Malach. 4, 5. 6. cfr. Eccle. 48, 10. Math. 17, 11. Rom. 11, 25. Dan. 12, 1.).

Kako je poznato, Ilija je bio uzet sa zemlje na ognjenim kolima blizu Jeriha 900 godina prije Isusa u prisutnosti Elizeja.(IV. Reg. 2, Eccle. 48, 9.). Kod

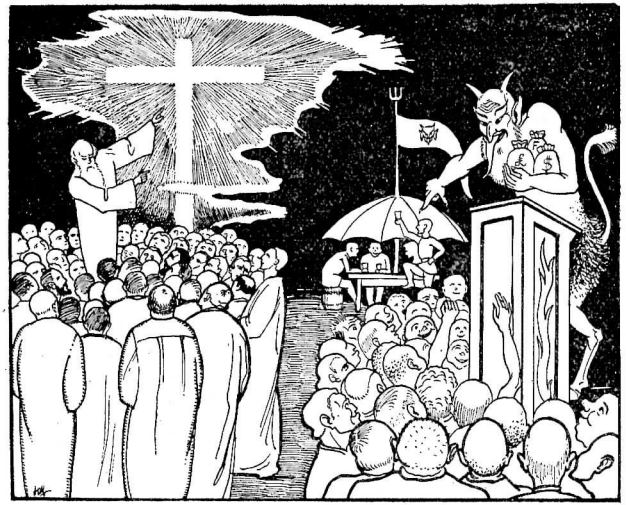

Sa svjetskih sveučilišnih stolica širi »Knez tame« sve veću zdvojnost, koja se baca u alkohol. — Katolička Crkva propovijeda, a tako će i sveti Ilija, da je spas u Križu. »Isus govoraše svima: Ako tko hoće k meni doći, neka se odreče sama sebe i nosi križ svoj svaki dan i neka me slijedi. Luka 9, 23.

preobraženja Isusova na gori Taboru bio je sa Mojsijem prisutan (Matej 17, 3. Mrk. 9, 3. Lk. 9, 30.). Nekoji misle, da je iz svojega sadanjega boravišta poslao pismo kralju Joramu, u kom ga usrdno opominje, da se obrati (II. Pav. 21, 12.). Kao što je sv. Ivan Krstitelj bio preteča Isusov kod njegova prvog dolaska, tako će Ilija biti njegov preteča kod drugog dolaska (Matej 17, 12.).

Henoch je bio sedmi patrijarha, koji zbog svoje svetosti kad mu je bilo 365 godina bi uzet sa zemlje, hiljadu godina poslije stvorenja Adama. (Postanka 5, 23. Žid. 11, 5.). Opet će doći, »da privede narode na pokoru« (Crkv. 44, 16.). Dakle istu će imati zadaću ova dvojica kao Noe t. j. opominjati ljude na pokoru pred konac svijeta.

Ova dvojica će prije svega posjetiti Rimskoga Papu, te od njega dobiti dopuštenje, da mogu naviještati sv. Evanđelje, pošto će mu prije čudesima dokazati, da su oni uistinu Enoch i Ilija.

U isti dan, kada će Antikrist izdati naredbu, da se na čitavom svijetu ne

smije čitati sv. misa, započet će ova dvojica propovijedati. Oni će ljude poučavati i pravim čudesima (Apoc. 11, 6.) će dokazivati da je Antikrist varalica, da je lažni mesija, i da svoja čudesa čini pomoću đavla, i da je sudnji dan blizu. 1260 dana ili 42 mjeseca, će oni propovijedati. (Dan. 7, 25); 12, 11. Apoc. 12, 14.; 12, 6.; 11, 2.; 13, 5.; 11, 5—7). Sv. Ilija u prvom redu Židovima, a Henoch poganima. Kroz ovih 1260 dana bit će oni neozljedivi. Ko bi ih htio ubiti, sam će poginuti (Apoc. 11, 5). Oni će pristaše Antikristove na čudesan način kazniti, oni će vodu pretvoriti u krv, oni će učiniti, da za cijelo vrijeme, što će propovijedati, ne će biti kiše, i drugim kaznama, kao Mojsije Egipat (Apoc. 16, 5. 6.) tako će i oni kazniti zemlju, gdje će biti pristaše Antikrista (Apoc. 16, 5—7). Antikrist ne će moći ništa proti tomu činiti. Tako će mnogi spoznati, da je on varalica i opet mu leđa okrenuti. Lako si možemo predstaviti, kako će se to Antikrista kosnuti, kako će se ljutiti, kad će vidjeti, da se svi

Židovi od njega odvraćaju. Sada će i ove obraćene Židove početi okrutno progoniti i mučiti, kao što je Antioch Epifan mučio makabejsku braću (II. Makab. 7.).

Kad će Enoch i Ilija svoje propovijedanje svršiti, doći će zajedno u Jerusolim, gdje će se protiviti samome Antikristu i opominjati ga, da se obrati. No on će sam ovu dvojicu umoriti, jer ga nitko ne će htjeti poslušati da to učini (Apoc. 11, 7. 8.). Antikrist ne će dopustiti, da se njihova tjelesa pokopaju, e da se svi osvjedoče, da je pobjeda na njegovoj strani. Kakovo će biti sada veselje na čitavom svijetu među pristašama Antikrista! Sa sviju strana će zrakoplovima dolaziti u Jerusolim, da vide ove mrtvace i da im se rugaju. Od prevelike radosti slati će si među sobom darove (Apoc. 11, 9. 10).

Sada će Antikrist misliti, da nema za njega više nikakve pogibli, zato će se užasno uzoholiti, i novom žestinom obraćenike mučiti (Apoc. 13, 4. Dan. 8, 12.; 11, 36.; 7, 21.; 8, 24.; 11, 33. 35. 36.).

Ali eto, dok ljudi gledaju tjelesa ovih dvaju propovjednika, i dok im se rugaju, najednom će oni 3 ½ dana iza svoje smrti opet oživjeti i na nebo se uznijeti (Apoc. 11, 3—12). U isti čas bit će veliki potres. Deseti dio Jerusolima će se stručiti i 7.000 ljudi to jest vrlo mnogo će ih zaglaviti. Ostali će se od straha k Bogu obratiti.

To će Antikrista u velike prestrašiti. On će se pobojati, da ne bi svi od njega otpali, zato će odlučiti, da se slavno digne na nebesa, da odavle ova dva propovjednika Enoha i Iliju opet baci na zemlju. No, bit će bačen natrag na zemlju i zemlja će ga njega i njegovog lažnog proroka žive progutati. (Apoc. 19, 11—21. Dan. 7, 11. s.). To će se dogoditi trideseti dan poslije smrti Enoha i Ilije.

Sada će krvavo progonstvo Crkve prestati. Ljudi će se vraćati iz šuma i pustinja opet kući. Crkve će se čistiti, sv. misa će se opet služiti. Mnogi, koji su za vrijeme progonstva otpali kajat će se.

5. Zadnji dani prije sudnjeg dana.

Ne treba mislim napose istaknuti, da sudnji dan nije samo razvitak povjesti roda ljudskoga, nego da će u istinu doći dan, gdje će Isus suditi žive i mrtve, jer je to članak vjere, koji ispovijedamo, kad molimo vjerovanje.

Jer Daniel (12, 12.) proriče, da će Antikrist 1290 dana vladati i onda dodaje: »Blago onome, koji čeka i doživi, kad bude 1335 dana«, čini se, da će sudnji dan doći istom sedam godina iza smrti Antikrista. No to je krivo, jer Isus izričito kaže, da će sudnji dan doći »o d m a h iza nevolja onih dana« (Matej 24, 29). Ne doduše odmah slijedeći dan. I prorok Malahija 3, 1. proriče, da će Mesija doći odmah iza Ivana Krstitelja, a nije došao odmah drugi dan, čim je počeo sv. Ivan krstiti. Tako i ovdje ovo: »odmah će doći« znači: ne će to trajati dugo. I iz Danijela znamo, da će to biti poslije 45 dana. — Isus ne će odmah iza smrti Antikrista doći, da ovi, koji su za progonstva otpali, mogu

ĐAVAO: »Ha, ha, ha! Kako sam se Bogu osvetio, ljude prevario i ognjem i mačem svijet svladao«.

ISUS: »Ovo vam zapovijedam, da se ljubite međusobno. Ako svijet vas mrzi, znajte da je mene prije vas mrzio«. Iv. 15, 17.

»I sile će se nebeske pokrenuti«. Mt. 24, 29.

činiti pokoru. Pretpostavimo li, što je vjerojatno, da će uskrsnuće od mrtvih biti na samu uskrsnu nedjelju, to će ovih 45 dana biti zadnja korizma. — No ne će svi ovo vrijeme upotrijebiti, da čine pokoru. Iz poredbe o pet mudrih i pet ludih djevica moramo zaključivati, da će po prilici polovica ljudi biti takovi, kako Isus proriče, kad veli (Luk. 17, 26-30): »Kako je bilo u dane Noine, tako će biti i u dane Sina Čovječjega. Žeđahu i pijahu, ženjahu se i udavahu se, do onoga dana, kad Noe uđe u lađu; i dođe potop i pogubi sve: i kao što bi u dane Lotove, jeđahu i pijahu, kupovahu i prodavahu, sađahu i zidahu; a u dan, kad iziđe Lot iz Sodome udari oganj i sumpor s neba i pogubi sve, tako će biti u onaj dan, kad se javi Sin Čovječji.« I sv. Pavao piše (I. Solunj. 5, 3. 4. cfr. II. Pet. 3, 10. Apoc. 16, 15.) da će sudnji dan doći za mnoge: »kao tat u noći, Jer dok budu govorili: sigurni smo — sve je u miru, tada će ih iznenada stići propast.« Zato Isus opet i opet opominje: »Stražite!« »Budite pripravni« (Matej

24, 42. Mrc. 13, 33.). »Pazite, stražite i molite se, jer ne znate, kad je vrijeme« (Mrc. 13, 35.). »Stražite dakle, jer ne znate, kad će doći gospodar kuće, u večer, ili u ponoći, u pijetle, ili u jutru.« Jer je naime zemlja kao kruglja, to će doći sudnji dan za nekoje u ponoći, za druge u večer, a za druge opet u jutro.

No sve uzalud. Kao što Židovi nisu Isusu vjerovali, prem su vidjeli, da se sva proročanstva na njemu obistinila, tako će biti i na koncu svijeta. Premda će bezvjerci i bezbošci vidjeti, da se sve tako tačno dogodilo s Antikristom, s Enohom i Ilijom, kako je to bilo prorečeno, ne će vjerovati, da je sudnji dan blizu. I jer će kroz ovih 45 dana sunce izlaziti i zapadati kao obično (II. Pet. 3, 3. s.) i ništa se ne će opažati, što bi dalo naslućivati, da je sudnji dan pred vratima, to će oni i na dalje živjeti kako su živjeli za Antikrista, naime kao da nijesu ljudi, nego životinje.

A na jednom, kako kaže Isus kod Mateja 24, 27: kao što munja izlazi od

istoka i pokazuje se do zapada, tako će biti i dolazak Sina Čovječjega.

6. *Konac svijeta.*

Prije nego počnem govoriti o koncu svijeta, moram još jednom naglasiti, da sudnji dan ne može doći danas ili sutra ili prekosutra. Jer prije mora doći Antikrist, koji će 3 ½ godine vladati, i onda istom može doći sudnji dan; nikako prije. Dobro si to zapamtimo!

Mnogo ima načina u Božjoj svemoći pa i u prirodnom tijeku stvari, kako bi mogao naš svijet iznenada propasti. Mi ćemo ovdje izložiti jedan takav način, koji posve odgovara i objavi Božjoj i prirodnim zakonima.

Kako je poznato, na nebu ima osim zvijezda, koje vidimo, i tamnih, koje ne vidimo. Osim toga ima tamo i svemirskih maglica i kometa, onda većih i manjih komada kamenja i željeza, koji pojedince ili u skupinama lutaju među zvijezdama. Zabasa li koja takova lutalica

u našu atmosferu, ražari se te iščezne i mi kažemo: eno zvijezda je pala. Predstavimo si sada neizmjerno veliku hrpu ovakovog kamenja i željeza, tako da od toga postane čitav oblak od stotinu milijuna kilometara širine, visine i duljine. Takova gomila tih nebeskih tjelešaca zove se kozmički oblak.

Uzmimo sada, da se naš sunčani sustav sukobi s ovakovim kozmičkim, svemirskim oblakom. — To nije fantazija! Prvih godina ovog stoljeća pokazala se tako zvana »Nova zvijezda« u zviježđu Perzeja, koja se time upalila, kako su astronomi pomoću fotografije dokazali, što se sukobila s ovakovim svemirskim oblakom; kao da je Bog htio nama pokazati, što jednom našu zemlju čeka.

Ako se dakle naš sunčani sustav sukobi s ovakovim svemirskim oblakom, kakove će to imati posljedice?

Prije svega, jer će ovaj svemirski oblak dolaziti s drugle strane sunca, ne će astronomi ni naslućivati, da je katastrofa pred vratima. (Lc. 21, 34. 35.;

17, 26—30.; I. Thes. 5, 3. 4. cfr. II. Pet. 3, 10. Apoc. 16, 15. Matej 24, 42, 44.; 25, 13. Mc. 13, 88. 35. 37. Mth. 24, 27).

Čim dojuri ovaj oblak u naš sunčani sustav, od prilike brzinom od 30 kilometara u sekundi, a to je brzina trideset puta veća od brzine metaka naših topova, to će najprije sunce progutati užasnu množinu ovih tjelesa i time se još više ražariti, tako da će poslije sudnjeg dana biti sjaj sunca sedam puta veći nego li sada (Is. 30, 26). Ovaj žar brzo će se osjetiti na zemlji. Zato piše sv. Ivan (Apoc. 16, 9.): »I upališe se ljudi od silne vrućine i proklinjahu ime Božje . . . niti nakon takove kazne ne učiniše pokoru.« Kad dođe prvi manji dio ovog svemirskog oblaka među sunce i zemlju, potamnit će sunce (Apoc. 16, 10.) i zbog toga postat će mjesec crven kao krv (Apoc. 6, 12.). Nekoji će od ovih komada pasti i na zemlju. Sv. Ivan spominje već za Antikrista tri puta veće ovakove komade, koji će pasti na zemlju kao veliko goruće brdo (Apoc. 8, 8. 10.; 9, 1.), a manji komadi kao obično padanje zvi-

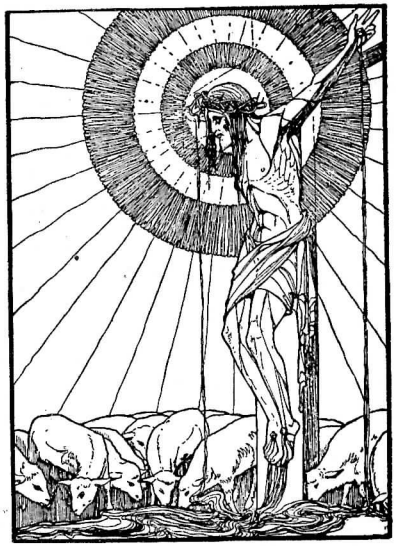

Na dan sudnji, oslobodi nas Gospodine!

jezda, samo u velikoj množini kao tuča (Apoc. 6, 13. Is. 34, 4). I opet će ljudi proklinjati Boga zbog ove tuče od kamenja i ne će činiti pokoru (Apoc. 16, 21.). To će biti kao predigra (Math. 24, 32.).

Poslije Antikrista ovih 45 dana sve će biti mirno (Lc. 17, 26. 30.; I. Thess. 5, 3, 4. cfr. II. Pet. 3, 10. Apoc. 16, 15). Ali kad dođe glavni oblak među sunce i zemlju, nastati će tama kao u grobu, i mjesec će, jer će biti uštap (Apoc. 6, 12), sasvim potamniti, zvijezde će, kad će ih oblak početi pokrivati, malo po malo iščezavati, kao što iščezava pismo, kad se ispisani papir smata (Apoc. 6, 14. Is. 34, 4).

Na veliki petak pokazuje sv. Crkva vjernicima sv. križ i poziva ih da mu se poklone. Kad će za našu zemlju nastati veliki petak, kad nastane ona užasna tama (Mat. 24, 29. Lk. 21, 25. Is. 13, 10. Ezech. 32, 7. Joel 3, 15.; 2, 10. 31. Mrk. 13, 24, Ach. 2, 20. Is. 34, 4.) pokazat će se na nebu sjajni križ (Mth. 24, 30.) »i tada će proplakati sva plemena na

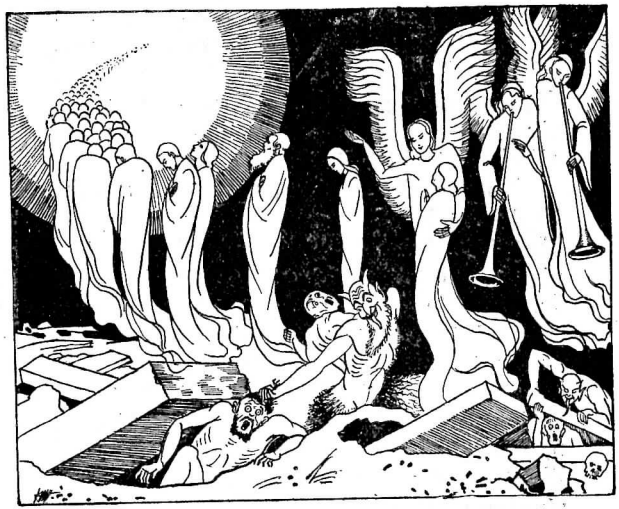

»Ide čas, u koji će svi, koji su u grobovima, čuti glas Sina Božjega: — i izići će, koji su činili dobro, na uskrsnuće života, a koji su činili zlo, na uskrsnuće suda.« Ivan, 28.

»Tko ljubi dušu svoju (neuredno si ugađajući) izgubit će je; a tko mrzi na dušu svoju (kroteći strasti), sačuvat će je za život vječni«. Iv. 12.

zemlji«, kako veli Isus i sv. Crkva u službi Božjoj na dan našašća sv. križa: »Taj znak će biti na nebu, kada Gospodin dođe da sudi.« Bit će to zadnji poziv grješnicima da se pokaju. Za ispovijed ne će biti više vremena.

Tu najednom početak će padati zvijezde (Mrk. 13, 25. Apoc. 6, 13.; 16, 21. Matej 24. 29. II. Pet. 3, 10) takovom brzinom, u tolikoj množini (Joel 2, 10. Is. 24, 18.; 30, 30.; 34, 4.) i u takovoj veličini (Apoc. 16, 21.), da su bubnjarske vatre u prošlom ratu prema tome bile samo dječija igračka. Ljudi će se skrivati po pećinama i špiljama (Apoc. 6, 15. Is. 2, 19. Osea 10, 8. Lc. 23, 30). Zbog ovog padanja zvijezda nastat će strašno sijevanje i grmljavina (Ps. 96, 4. Apoc. 16, 18.), u zraku užasna huka i buka (Joel 2, 11.), i vihori tako jaki, da će čitava stabla bacati u zrak (Apoc, 7, 13.). More će strahovito bučati, da će obale udarati i preko njih se razlijevati (Lc. 21, 25.). Sv. Pismo kaže, da će kod toga ljudi od straha umirati (Lk. 21, 26.). U to će se zemaljska kora prolomiti

(Is. 24, 19.), nastat će užasan potres, kakav još nikad nije bio (Apoc. 16, 18.). Sve kuće na čitavom svijetu će se srušiti, brda i ostrva će se pomaknuti sa svojih mjesta i ražarena nutrina zemlje po površini zemlje razliti. Donese li nam ovaj oblak i vodika, to će se ovaj pomiješati sa kisikom našeg zraka i nastat će strahovita eksplozija (II. Pet. 3, 10.) na čitavoj zemlji, čitav zrak promijenit će se u jedan trenutak u plamen i u toj vrućini će se i kamenje taliti. (Ps. 96, 5.).

Jer sv. Ivan piše (Apoc. 16, 18) da će konačno brda i ostrva iščeznuti, to se čini, da će ovo goruće kamenje (Is. 30, 30.) i željezo pasti na zemlju u tolikoj množini (Is. 24, 18. Jer. 48, 41), da će more zatrpati i ispuniti, brda čitavu zemlju izravnati. Zbog toga maknuti će se zemlja sa svoje staze (Is. 13, 13.) i osovina zemlje početak će se ljuljati, kao da je zemlja pijana (Is. 24, 30. Joel 2, 10.; 9, 16.) — kao što je kod potopa svijeta došla voda i iz mora i iz neba u obliku kiša, tako će i vatra, kojom će naša zemlja izgorjeti doći i iznutra iz

zemlje i ozgo s neba iz onog svemirskog oblaka. Pravom dakle zove Sv. Pismo ovaj dan »okrutni dan i vrlo strahovit (Is. 13, 9. Joel 2, 10 s. Jerem. 30, 7. Amos 5, 18. Soph. 1, Sap. 2, 16. Math. 24, 29.) dan gnjeva, dan nevolja i stiske, dan nesreće i bijede, dan tame i mraka, dan magle i oluje.«

Ima li još negdje na kojoj zvijezdi razumnih bića, to će oni govoriti: »Evo pokazala se nova zvijezda!«

Razumije se, da će se to sve ticati samo našeg sunčanog sustava, osobito naše zemlje. Ostale zvijezde, koje su od nas na biliune kilometara udaljene moći će ostati netaknute.

Dakle cijela zemlja će izgorjeti. Nije li to dakle ludo zbog zemaljskih stvari vrijeđati Boga? (II. Pet. 3, 11. Is. 66, 15.). Šta će onda koristiti zlato i srebro, velike palače i sjajno odijelo? (Sofon. 1.)

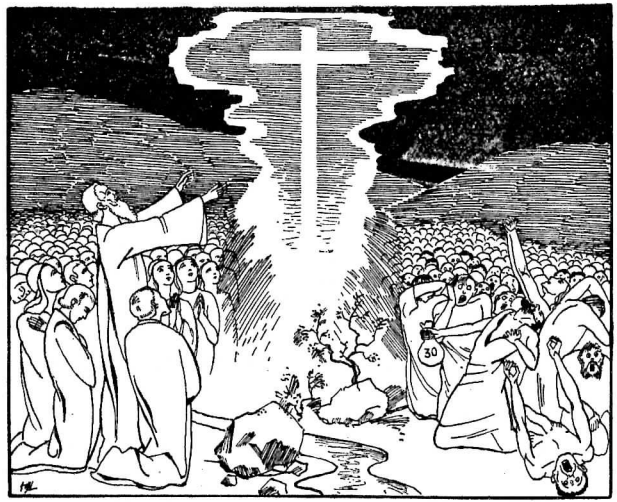

»I tada će se pokazati znak Sina čovječjega na nebu; i tada će proplakati sva plemena na zemlji«. Mt. 24, 30. Svijet se zapravo dijeli po srcu i pravo vrijednosti samo u dvoje: ljubitelji i mrzitelji Križa.

7. *Sudnji dan.*

Čim projuri onaj svemirski oblak preko naše zemlje, što će možda jedan ili više dana trajati, nastat će opet mir, samo što će se zemlja velikim žarom žariti. Na nebu će još uvijek stajati znak križa nad zemljom kao nad velikim grobom.

Tada će se najednom začuti po cijeloj zemlji glas, kao glas trublje, (Matej 24, 30. I. Kor. 15, 52. I. Thess. 4, 15.) koji će zvati sve mrtve na sud. Na ovaj poziv svi će mrtvi u jedan trenutak uskrsnuti (I. Kor. 15. 131. Dan. 12, 2. Is. 5, 28. Mth. 25. 46.). Kao što se gusjenica zaprede u svoju čahuru i rekao bih umre, no iza nekog vremena pojavi se opet kao krasan leptir; ili kao što sjeme, koje kao da u zemlji naprije samo umre, a onda iz njega izraste nova biljka (I. Kor. 15, 35.) tako će i naše tijelo uskrsnuti. Bog, koji je mogao sve učiniti iz ničesa, može i tijelo, koje je već jednom bilo tu, opet uskrisiti. Kad je naša glava Isus uskrsnuo, uskrsnut ćemo

i mi, udovi njegovi (I. Kor. 15, 13. II. Kor. 15.). To je članak vjere, da će jednom svi ljudi uskrsnuti od mrtvih.

Ali kako velika bit će razlika među uskrsnulima! (I. Kor. 15, 41. 51.). Kod svakog ljudskog čina dobra i griješna, sudjeluje i tijelo. Zato je pravedno, da i tijelo ima dio u nagradi ili u kazni duše. Zato će se tjelesa blaženih sjati kao zvijezde. A tjelesa prokletnika bit će tamna, ružna, vjerni odraz proklete duše.

U jedan čas svi će se sakupiti, pomoću anđela, (Mth. 24, 31. I. Kor. 15, 52. I. Thess. 4, 15.), na jedno mjesto (Matej 24, 31.) blizu Jeruzalema (Joel 3, 16. Amos 1, 2.). Tu će se otvoriti nebo i pokazati Isus u velikoj slavi i moći na oblacima (Mrc. 13, 26.) i svi anđeli s njime. U taj čas prvi put ćemo tjelesnim očima vidjeti pravo lice Isusovo. Čim ga blaženi opaze, odmah će mu poletjeti u susret (I. Thess. 4, 16.) i ostat će oko njega u zraku, dok će prokletnici morati ostati na gorućoj zemlji. Lako si možemo predočiti užas,

strah i trepet prokletnika, kad će vidjeti, da ih onaj dolazi suditi, i to u velikoj slavi i moći, kojega su toliko mrzili i ne samo njega, nego sve, što je bilo njegovo: katoličku Crkvu, katoličke svećenike i katoličke zavode...

Sud ne će trajati dugo (Sofon. 1.). Svojom svemogućnošću Isus će učiniti, da u jedan trenutak svi jasnije od sunca vide, što je svaki pojedinac učinio dobra i zla u cijelom svom životu, sa svim okolnostima, i ujedno, kakovu kaznu ili nagradu svaki za to zaslužuje. Ova spoznaja ostat će kod svakoga neizbrisivo u pameti s istom jasnoćom kroz cijelu vječnost. Kakova će to biti sramota za prokletnike!

Tu dakle vidjet ćemo sva i najtajnije misli svakoga pojedinca sa svim posljedicama. Sjetimo se na primjer onih, koji su bili uzrokom, da je došlo do svjetskog rata. Koliko bijede i nesreće navalili su oni na rod ljudski. Koliko milijuna vojnika ostalo je na ratnim poljanama, koliko ih je došlo osakaćenih i nesposobnih za rad kući, koliko

žena postalo je udovicama, a koliko djece sirotama! Kakovo divljaštvo i nećudorednost nastala je zbog ovog rata! Za sve to morat će tamo pred cijelim svijetom odgovarati oni, koji su ovo tako lakoumno prouzročili. Ima i mladića, koji su zaveli djevojke, a onda ih ostavili; ima i djevojaka, koje su bogoslova ili svećenika odvratile od njihova zvanja... Koliko duša propada za uvijek zbog nećudorednih i bezvjerskih knjiga i novina. Njihove pisce će čitav rod ljudski vidjeti, sudit i osuditi. Dobri čine svoja djela često potajno, ali i griješnici griješe u potaji. To sve će Bog objaviti pred svim anđelima i ljudima. I najtajnije misli bit će tamo svima poznate. Mislimo na to, kad nam dolaze griješne misli. Mislimo na to, kad nas napastuje lažni stid, da u ispovijedi zatajimo koji teški grijeh. Šta to koristi zatajiti grijeh pred jednim griješnim čovjekom, kad će taj isti grijeh na zadnjem sudu biti objavljen svim anđelima i svim ljudima! Kakova će to biti sramota! Grijesi, koje smo valjano

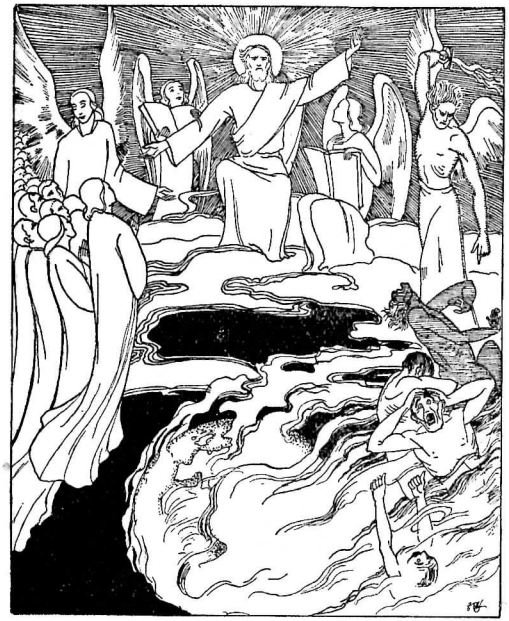

Kad dođe Sin čovječji u slavi svojoj . . . sabrat će se pred njim svi narodi; i razlučit će ih . . . »Dođite blagosloveni Oca mojega . . . Idite od mene prokleti u oganj vječni . . . I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni.« Mt. 25, 46.

Konačno ipak i za svu vječnost pobjeđuje Isus!

ispovijedali, bit će tamo također svima objavljeni, ali svi će vidjeti ujedno i to, da smo za njih činili pokoru, zato nam ne će biti više na sramotu. — Ovdje se na svijetu mnogi sablažnjuju nad tim, što često zlima sve ide na dobro, a dobrima često sve ide naopako. (Jerem. 12, 1. 2.). Mnogi nedostojno misle o Bogu, kad im šalje nesreće i križeve i možda da Boga i proklinju. Na zadnjem sudu vidjet ćemo, kako je Bog s najvećim milosrđem i pravednošću upravljao udesom ljudskim. Pogledaš li naličje kojeg ćilima, ne će ti se svidjati; ali lice samo kako je lijepo i skladno. Mi sada vidimo samo naličje t. j. donju stranu osnove Božje. Nemojmo dakle Boga suditi prije sudnjeg dana. Ovdje mnogi ne vjeruju Isusu, ne vjeruju da je on Bog. Tamo će biti Isus pred cijelim svijetom proslavljen. Ovdje se svijet ruga dobrima a slavi lopove. Tamo će se dati dobrima potpuna zadovoljština. Onda će se griješnici kajati, ali će biti kasno. Sv. Pismo jasno nam kaže, šta će tamo prokletnici misliti, šta će među sobom

govoriti. (Sap. 5, 1—15). »Tada će stajati pravednici s velikom silom i neustrašivošću pred licem onih, koji su ih mučili, koji su pokupili trudove njihove. Kad ih ugledaju prokleti, spopast će ih grozni strah i zapanjit će se nad tako naglim neočekivanim spasom. Tada će se kajati i jaučući od stiske duševne među sobom govoriti: ovo su oni, koji su nam bili predmet smijeha i rugalica. Mi bezumni, smatrali smo njihov život za ludost i svršetak njihov bez časti; gle, kako su ubrojeni među sinove Božje i njihova je baština među svetima. Zabludjeli smo dakle s puta istine i svijetlo pravde nije nam svijetlilo i sunce spoznaje nije nam se rodilo. Iznemogosmo na putu bezakonja i propasti, i hodali smo teškim putevima, a puta Gospodnjega nismo spoznali. Kakova nam korist od oholosti? Ili taština bogatstva što nam je donijela? Sve to... prošlo je poput sjene...« Tako će govoriti prokletnici, ali onda će biti kasno. Onda će se dići Isus sa svojega prijestolja, da izreče osudu. (Ps. 6, 9.

Lc. 13, 27. Mth. 7, 23.). Blaženima će reći (Mth. 25, 31.): »Dođite blagoslovenі, primite kraljevstvo, koje vam je pripravljeno.« Ali prokletnicima će zaoriti njegov glas kao rika lava (Joel 3, 16. Math. 25, 41. Ps. 6, 9. Lc. 13, 27. Math. 7, 23.): »Idite od mene prokleti u oganj vječni, koji je pripravljen đavlu i anđelima njegovim.« — Osuda će se odmah izvršiti. (Math. 25, 46. Is. 5, 29. Dan. 12, 2). »I otići će ovi u muku vječnu, a pravednici u život vječni.« — Zemlja će se otvoriti i progutati đavle i njegove sluge, i nikad više ne će moći da izađu iz ove tamnice. Iz vječnosti će odmijevati glas: »Slava i sila Bogu našemu, jer su istiniti i pravedni sudovi njegovi.« (Otkrivenje 19, I.).

Tada će biti kraj framasunskoj svjetskoj politici, koja se nikako ne obazire na zakon Božji, niti na ljubav, niti na pravednost, nego samo na vlastitu korist. Zato će pobjeda Kristova na njegovim neprijateljima biti potpuna (Ps. 109, 2. I. Kor. 15, 25. Hebr. 1, 13.; 10, 13), i izabranici kraljevat će s njime u vijeke (Sap. 5, 16. 17).

SADRŽAJ

		Str.
1.	Kada će biti sudnji dan	3
2.	Antikrist	8
3.	Šta znamo iz Sv. Pisma o Antikristu? .	10
4.	Enoh i Ilija	18
5.	Zadnji dani prije sudnjeg dana	26
6.	Konac svijeta	30
7.	Sudnji dan	40

Vječne istine.

Život kratak, a smrt stalna,
Njoj se nezna dan ni čas;
Ako vrijeme gubim sada,
Ne ću ga imat zadnji čas.

Jednu samo imam dušu,
Nju mi dade vječni Bog;
Propadne li ona ludo,
što će biti od zla tog?

Bog me vidi, Bog će sudit:
Il' u pako il' u raj;
Il' u raju divna slava,
Il' u paklu strašan vaj.

Svemu dođe jednom konac,
Al' vječnosti nije kraj;
Il' u raju vječna slava,
Il' u paklu vječan vaj.

A. LOUBENS